

A.B.

Dienos Nulizienis

Kempten, 1946.II.2

Sestadienis, Nr.28(215)

IS VISO PASAULIO

- Londone PST posėdyje vakar pradėtas svarstyti Graikijos klausimas, kuri išeile Tar.Rusija. Visinskis isdėstė, kodėl britu igulu laikymas Graikijoje yra pavojingas taikai, gana aštriai pildamas dabartine Graikijos vyriausybe. Tas klausimas esąs keliamas nebe pirmą kartą. Jau Jaltaje Rusija buvusi pateikusi memorandumą, kad Graikijoje nebegalioja įstatymai bei teisė ir kad iš to net buvo pavojaus Albanijai ir Bulgarijai. Londono konferencijoje taip pat memorandumu buvo iškelta, kokia nenormali padėtis esanti Graikijoje, kur išigalėjęs terorizmas ir persekiojami gyventojai. To priežastis esanti - britu igulu laikymas Graikijoje, nes jų buvimas duoda drąsos reakciniam elementui ir gyventojų mazumai palaiką prieš daugumą. Karas jau pasibaigęs, taigi nei krasto vidaus ramybei ir tvarkai, nei geležinkelio apsaugai britu igulos nesantios reikalingos. Patys graikai gali rūpintis savo krasto vidaus tvarka ir saugumu. Dėl to britu igulos tuojau be jokių sąlygų turi būti atitrauktos iš Graikijos.

Bevinas, atsakydamas, pažymėjo, jog Visinskio pavaižduojamoji Graikijos buklė reikalaujanti ne atitraukti, bet priešingai - dar daugiau įvesti krastan igulų. Būdinga esą, kad Graikijos klausimas visados iškildavęs, kada tik buvo liečiamas Rumunijos, Bulgarijos, Lenkijos klausimai. Jaltaje paties Stalino buvo sutikta palikti tą reikalą spresti Graikijai ir D.Britanijai. Londone ir Maskvoje, per ministerių konferencijas, tuo klausimu buvo pasikeista nuomonė su Molotovu. Kai britu igulos atėjo į Graikiją, kraste buvo prasidėjęs pilietinis karas, sukeltas komunistų. EAM kovojant prieš vokiečius, ELAS veržėsi į Atenas ir norėjo pagrobti valdžią. Bet kuri vyriausybė imtusi priemonių prieš režimą, kur komunistai tinę mazumą nori paimiti valdžią, - bent britai esą tos nuomos. Taigi buvo padaryta tai, kas Visinskio vyriausybės yra padaryta Rumunijoje. D.Britanija tiki demokratija. O toji demokratija turi būti kuriama iš apacių, o ne iš virsaus. Britu igulos Graikijoje pasilieka, kol čia bus įvykdyti rinkimai. Pati Graikijos vyriausybė prasiūsi jas palikti, kad būtų garantuota rinkimų laisvė. Kvietimą sovietų atstovai rinkimams stebėti, bet kvietimas atmestas, dėl to iš viso Tar.Rusija negalėjusi judinti Graikijos klausimo P.S.Taryhoje. Graikijos - maza kariuomenė ir ji negali užpulti nei Rumunijos, turincios 100.000 armija, nei Jugoslavijos, turincios 300.000 armija. O Bulgarijoje stovincios didelės Raudonosios Armijos igulos. Tad ar maza Graikijos kariuomenė, remiama nedideliu britu igulu, gali pradėti karą? Kur gi taikai pavojus dėl britu igulų? 1 Taip galvoti yra nesamone. Britai yra siule sumazinti igulas Austrijoj, atitraukti jas ir iš kitur, iskiriant Vokietiją; jie ir iš Graikijos atitrauks savo igulas, kai bus atlikti išipareigojimai Graikijos vyriausybei. Jokiai kitai tautai D.Britanija nenori užkrauti naštos. Baigdamas, Bevinas tiesiai pastatė klausimą PST, ar D.Britanija grasina pasaulio taikai, laikydama Graikijoje savo igulas, ir prase pasakyti: taip arba ne. Jei taip, britu vyriausybė iš to padarysianti savo konsekvencijas, jei ne, tai Taryba oficialiai turinti paskelbti, kad priekais-tai yra nepamatuoti.

Paskui kalbėjo Graikijos atstovas. Jo pareiškimu, britu igulos Graikijoje laikomos prasant paciai Graikijos vyriausybei, kad kraste būtų apsaugota ramybė, tvarka ir įstatymai. Po šiu kalbų P.S.Tarybos posėdis nukeltas į pirmadienį.

- Trygve Lie vakar JTO pilnates posėdyje 46 balsais prieš 3 išrinktas Jungtinių Tautų Organizacijos generalinio sekretoriaus. Tas vyras 49 m. amžiaus, teisiu daktaras. Dar studentaudamas buves socialistu jaunimo organizacijos narys, o paskui - darbo partijos (socialistų) sekretorius, prof.sajungų patarėjas, teisingumo ministeris, prekybos ir laivybos ministeris. Per si karą, atejus vokiečiams, pasitraukė į Angliją ir tapo egzilines Norvegijos vyriausybės užs.reik.ministeriu. Tuo metu, buves tik Norvegijos socialistų partijos sekretorius, Lie dabar gauna pareigas pasaulinės organizacijos sekretoriaus, kuriam prieš akis stovi pusantro milijardo žmonijos, atstovaujamos per savo atstovus J.T.Organizacijoje. Siandien Trygve Lie JTO pilnates posėdyje oficialiai bus įvedamas į savo pareigas.

Be to, vakar pilnates posėdyje priimta Unrros rezoliucija, remiama D.Britanijos, kuria ipareigojamos Unrros sutarti pasirasiusios valstybės nieko nelaukiant teikti tai organizacijai pagalbą. Taip pat kviečiamos ta sutarti pasirasyti valstybės, kurios dar nepasirasiusios. Britu igaliotinis Unrrai N.Baker ta proga pažymėjo, jog 130 mil.žmonių gresia badas ir sunkus žiemos menesiai dar tebestovi prieš akis. - JTO suvaziavimas numatomas baigti apie vasario 12 d.

- Persijos min.pirm.Sultaneh pareiske, jog jau esanti telegrafu duota zinia min.pirm.Attlee, generalissimui Stalinui ir užs.r.min.Byrnes, kad jau prasidedo tiesioginės derybos su Rusija dėl Azerbeidžano. Ta proga ministeris pažymėjo, jog jo vyriausybės politika išreiškiama dviem žodžiais: "Draugiskumas ir neutralumas!", ir tai turima galvoj ypač D.Britanijos ir Rusijos atžvilgiu.

- Dėl Byrnes pareiškimo apie Lenkijoje vykdomas žudynes politiniais motyvais, Lenkijos pasiuntinys Vasingtone davęs paaiškinimą, kad tai vykdančios nelegalios organizacijos, kurioms priklauso ir dalis buv.Lenkijos egzilines vyriausybės šalininku.

- Tar.Sajungoj gyvai baigiama rengtis Aukščiausios ir Tautų Tarybos rinkimams, kurie numatyti vasario 10 d. Radijo propagandinėmis kalbomis kviečiama balsuoti už vienintelį bloką komunistų ir bepartyvių. Vakaris Maskvos rinkiminėje kalboje, prisimenant pokarines Rusijos sienas, paminėta ir Tar.Lietuva, prie kurios esančios prijungtos Klaipėdos krastai. Rusai gavo neužsalanti Karaliaučiaus uosta.

- Helsinky karo nusikaltelių procese, kaip iš Sveicarijos pranešama, kaltinamasis buv.min.pirm.Ryti savo apsigynimo kalboje pažymėjęs, jog sažinėjęs esančias ramus. Visi karo metu vyriausybės nariai buvę geri patriotai ir karo nepageidavę, bet karas buvęs primestas.

- New Yorko žiniomis, JAV eksporto ir importo bankas sutinkas paskolinti Suomijai 35 mil.dolerių kreditu.

- Londono žiniomis iš New Yorko, prez.Trumanas pareiškęs palaikantis Jaltos susitarimą, pagal kuri Kurilu salos ir pietinė Sachalino dalis perleidžiama Tar.Rusijos žinion. Baltuosiuose Rumuose slaptai laikomi Jaltos susitarimai galime busia paskelbti tik sutikus kitiems sąjungininkams.

- Vengrijos respublikos prezidentu vakar išrinktas Tildy, protestantų dvasininkas.

-- "Oservatore Romano" rašo apie katalikų persekiojimus Ukrainoje.

- Londono žiniomis iš Gunkingo, Kinijoje esančios pasiekta susitarimo dėl koalicinės krasto vyriausybės sudarymo. Siekiama sukurti stipri, vieninga, demokratine ir taiki Kinija. Sudaromas tam tikras centrinis komitetas iš visu partijų, kuris turėsias vadovaujama galia, iki galutinai bus nustatyta valdymosi sistema. Parlamentar numatoma 2000 atstovų. Busianti vyriausybės taryba, į kurią leisiam 20 atstovų iš Ciangkaiseko šalininku, kiti iš komunistų ir kitų partijų. Steigiama karo ministerija, kuri sujungsianti ginkluotąsias karo pajėgas.

- JAV Rėnroze Rumuose kalbama apie projekta įstatymo draudžiamą surašyti

- Vyr.arabu komitetas siandien zada pradeti Palestinoje generalini streika del to, kad nustatytas tam tikras skaicius zydu kas menesi ileisti i Palestina. Londone amerikieciu-anglu komisija baige pasitarimus Palestinos klausimais ir zada vykty zydu buvio patyrinti i Berlyna, Viena, o paskui i Palestina.

- Londono ziniomis, Indijos maitinimo bukle siuo metu pasunkejusi tiek, jog 5 Bombejaus ir 3 Madraso apskirtyse gresias tiesiog bado pavojus.

- Sveicarijos ziniomis, Argentinos uzs.r.ministeris pareiskes, jog jo vyriausybė pageidaujanti is JTO stebetoju rinkimams, kurie cia numatyti vasario 24 d.

- I Londona jau atvyko Tar.Rusijos kariniai delegatai dalyvauti P.S.Tarybos gen.stabo pasitarime, ivyksianciame ateinanti pirmadieni.

- Trys Unrros selpiamos salys suteike pacios tai organizacijai parama, butent: Cekoslovakija 2000 t cukraus, Austrija 10.000 t druskos ir Lenkija 100.000 t angliu ir 25.000tcemento.

- JAV vidaus reikalu min.Ickes spaudoje kelia minti, kad butu praplesta imigracija i Amerika. Prez.Trumanas tuo klausimu pareiskes, kad tam reikalui spresti kompetentingas eses tik Kongresas.

-Komentatorius Peter Petersen vakar is Londono, kalbedamas apie Prancuzija, pabreze, jog Gouino vyriausybes sausio 26 d.esas isleistas partijoms manifestas del sunkios krasto ekonomines bukle, uz kuria esanti atsakinga ir deGaulle buvusioji vyriausybė. Naujoji vyriausybė imsiantis radikaliu priemoniu krastui ekonomiskai atstatyti: sumazinti islaidas militariniams reikalams, ivykdyti didesne demobilizacija, kovoti su infliacija, uzdrausti kelti atlyginimus bei algas ir t.t. Tik dabar prasidedanti kova su ekonomine krize. Paryziaus laikrasciai - ju esa 36 - del spaustuviu streiko 6 dienas negaleje iseiti, vel pasirode. Todel ir manifestas ligsiol nebuves paskelbtas.

- "Slowa Polskie" I.26, Nr.3/45 str. "Istorija teis" raso: "Vakar apie 11 val. lenka komiteto saleje Varšuvos repatriacine komisija surenge susirinkima. Kalbejo mjr.Klos... Susirinkimas truko apie 2 val. Mjr.Klos savo kalboje pareiske, kad jam rupi uzmegsti glaudesni kontakta su tautieciais Vokietijoje, palengvinti jiems susizinojima su seimomis, kurios pasiilgusios laukia ju sugriztant. Saleje balsai: "Mano motina raso, gal mane sventa Dvasia apsviete, kad negrizau. Be galo bijosi, kad nesusigalvociau grizti! "Tevai beveik niekad neskatina grizti, retkarciais maziau mylinti zmona". "Rasysim i namus, tai palengvinsim NKVD darba. Tures adresus, gales gimines priversti jo diktuojamus laiskus uzsienui rasyti". Mjr.Klos pasisake pries savaite grizes is Lenkijos ir noriai atsakysias i visus klausimus. Patikina, jog nenuskriaus ir tu, kurie dirbo priesingose politinese sferose. Balsai is sales: "Kodel p.majoras meluoja? Ka gi dirba NKVD? Mano draugai pasirode is AK arestuoti. Mano gimines be jokios priezasties sedi kalejime. Mane tarde karininkas su lenkiska mundure, nemokas ne zodzio lenkiskai. As gerai zinau, nes pries tris dienas sugrizau is Lenkijos. As pries menesi. Tegu p.majoras praneša krasto spaudai, kad nustotu mus fasistais vadinti. Mes, kovodami su fasizmu, po kelis metus seditom konc.lageriuose. Siandien taip pat nenorime raudonojo fasizmo"... Balsai: "...Kodel nerepatrijuojate is Sibiro Lenku?" Mjr.Klos: "Tuo tarpu nera transporto priemoniu". Balsai: "O Lenkijos anglims isvezti visuomet surandami vagonai!" Mjr.Klos: "Ponai, matau, kad nesusikalbesim. Niekas neverciamas grizti. Istorija nuteis, kas geresni kelia pasirinko". Saleje itempimas dideja. Visi rekia. Kas minute plojimai. Kazkas pasiulo: "O gal p.majoras duotu tvirtus dokumentus, kuriais nors musu delegacijai, ji galetu istirti padeti vietoje". Kiti saukia: "16 delegatu turejo tvirtus dokumentus ir Maskvoje tai neapsaugoju ju nuo kalejimo". Mjr.Klos uzdaro susirinkima. Suskamba tautos himnas, sukliai suverenines ir nepriklausomos Lenkijos, prez.V.Raczkiawicz, Londono vyriausybės ir gen.Anderso garbei.

VIETOS ZINIOS

- Münchene Unrra leidžia Xigno Malinausko "Abecėle". Leidinys netrukus bus išspausdintas ir išdalintas pradžios mokykloms nemokamai. "Aidai" leidžia mokyti. Buzduko lietuvių kalbos gramatika ir B. Rutkuno vaikams skaitymus.
- Kemptene A. Klimo Lietuvos geografijos vadovėlis jau išspausdintas. Tai darba pavyzdinčiai ir labai svariai rotatoriumi atliko leidejai J. ir S. Grabauskai.
- Del musu kolonijoje šiandien prasidėjusios sporto šventės nei šiandien literatūrine popiete, nei rytoj aktualijos negalės įvykti.
- Mums pranesama, jog "D.N." Nr. 25(213) idetoji zinia apie "litauischer Hauptmann" neturinti pagrindo, nes ji neliečianti lietuvių karininkų.
- Musu spaudai palaikyti sausio mėn. paaukojo: L. Dautartas 50 RM, A. Balysys 26,- ir Bruzas 20,-. Redakcija nuosirdžiai dėkoja.
- Ambulatorija praneša, kad visos nescios moterys ir motinos, turincios kūdikius iki 2 mėn. amžiaus, privalo ~~atvykti į ambulatoriją~~ antradienį (II.2) atvykti į ambulatoriją sveikatai patikrinti.
- Gautas iš Unrros rastas, kuriuo įsakoma nuo gautųjų iš Unrros krautuves amerikoniškų cigarečių idarelių (pokelių) nuplėsyti kariską etiketę. Per patikrinimą radus cigarečių su kalbamomis etiketėmis, jų savininkas gali būti areštuotas.

SPORTAS

- Rytoj sporto šventės programa tokia: 13 val. stalo teniso finalas, 15 val. krepšinio finalas. Po to 19 val. sportininkai rengia koncertą, kuriame pasirodys menininkai: Maziliauskas, Knitaitis, Dauguvietyte, Kevalaityte, Drazdauskaitė, Meskelė ir Statkevičiaus vadovaujamas kvartetas. Nuo 21,30 val. Vytauto bendrabutyje sokiai.
- Šiandien 18 val. Vytauto bendr. II bloko III aukšt. foje įvyks šachmatininkų meistrų klases žaidėjo Romualdo Arlausko simultanas su musu šachmatininkais.
- Visu laukiamoji sporto šventė pradėta ši rytą, I sporto sale, kuri, itaisius krepšius ir atremontatus grindis, gavo išpuodingą išvaizdą, suplaukė gausiai žiurovų - turbūt, visi nuo darbu laisvi musu kolonijos gyventojai. Atidaryman atvyko ir beveik visa Kempteno Unrros vadovybė su kpt. Le Grand priesaky. Astuonioms krepšinininkų komandoms išsirikiavus aikštėje, Sporto Skyriaus vadovas Ed. Venglianskas paprasė Komiteto pirmininką atidaryti šventę. Komiteto pirm. inz. Pabedinskis savo kalboje angliskai pasveikino atsilankiusius Unrros pareigūnus, o sportininkams palinkėjo sėkmingų kovų. Unrros dir. kpt. Le Grand, paėmęs žodį, išreiškė pasitenkinimą, kad ši dar neseniai buvusi netvarkinga sale, dabar sutvarkyta, visu džiaugsmui dabar tarnauja jaunujų sportininkų pasirodymui. Tam darbui, kuri remė Unrra, ypač p. Washington, gyventojai patys esą parodė daug pastangų, dėl kurių jį ir visa Unrra galinti tik pasidžiaugti. Sveikina musu sportininkus ir linki gražių laimejimų. Po kalbos sugiedotas Tautos himnas, o sportininkai atsilankiusia Unrros vadovybė ir svečius pagerbė susukdami: "Valio!"

Pirmasis susitikimas įvyko tarp Müncheno ir Memmingeno, ir münchenciečiai, būdami žymiai pranašesni, lengvai pasiekė laimejimą 74:28 (34:12). Müncheno naudai krepšius imė: Berzanskis Br. 20, Grybauskas 12, Gineauskas 12, Lauraitis 12, Gailius 15 ir J. Berzanskis 2, o Memmingeno naudai: Berdzickas 8, Azuolas 2, Kundrotas 6, Gineikis 3 ir Janusevičius.

Antrosios rungtynės susitiko musu kolonijos reprezentantai su latvių komanda. Šios rungtynės buvo gana vienasaliskos, nes persvara buvo musiskiu, ypač visiskai jie dominavo antram kelyje. Žaidimas atrodė tarytum pasavimosi treniruotė. Krepšius imė: Norkus II 24, Puzinauskas 12, Bagdonas 12, Bagdonas 10 ir Norkus I 6. Latvių: Anuzis 2, Jakovits 2, Ludijs 6. Bendras rungtynių rezultatas 64:10 (48:6). Kitos rungtynės pasibaigė: Wiesbaden-Dillingenas 43:26 (11:9) ir Tübingenas-Ginnazija 49:26 (30:14).